

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI«

Broj 171

Hrcke

14. prosinac 2018.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi čitatelji *Hrcka*!

*Danas nam je divan dan, divan dan, divan dan,
našem Hrcku rođendan, rođendan, rođendan,
živio, živio i sretan nam bio...*

Prije točno petnaest godina, u prosincu 2003. godine, izašao je prvi broj podlistka za djecu na hrvatskom jeziku – *Hrcko*. Njegova prva urednica bila je **Ivana Petrekanić Sić**, koja je neumorno radila i okupila oko sebe ekipu koja s malim izmjenama radi za vas već petnaest godina.

Svakog pretposljednog petka u mjesecu izlazi naš podlistak, koji donosi stalne rubrike i prati razna događanja, uspjehe i manifestacije učenika na hrvatskom jeziku, ali i onih koji izučavaju predmet *Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture*.

U ovome rođendanskom broju donosimo rezultate s natječaja *Njive djetinjstva*, a ovo je ujedno i božićni broj, pa dobro provjerite što se sve krije na narednim stranicama.

Na srednjim stranicama *Hrcko* vam daruje kalendar za novu 2019. godinu, koji možete pažljivo izvaditi i zalijepiti u svoju sobu.

Blagdani nam donose i zimski odmor, na što vas sigurno ne moram podsjećati, jer vjerujem već odbrojavate dane.

Svima vama i vašim obiteljima želim sretan Božić, te radosnu i uspješnu novu 2019. godinu!

Željka

DAJE SE NA ZNANJE SVIMA,

DA *HRCKO* NOVI MAIL IMA.

OVDJE MOŽEŠ, PISATI I CRTEŽE SLATI,

A *HRCKO* ĆE SVE PREGLEDATI, KAD SE LATI.

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sić, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Zoltan Sić, Nevena Gabrić, Ivana Matić, Katarina Čeliković, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

O 100. obljetnici rođenja

U sklopu projekta Godine hrvatskih velikana u četvrtak, 29. studenoga, u dvorani Hrvatskog kulturnog centra *Bunjevačko kolo* održana je svečana akademija u čast pjesnika **Jakova Kopilovića**, i to o 100. obljetnici njegova rođenja. Svi oni koji su sudjelovali na natječaju *Njive djetinjstva*, koji su raspisali Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Hrvatsko nacionalno vijeće i NIU *Hrvatska riječ* dobili su lijepe nagrade. Dobro ste pročitali, svi su nagrađeni!

Likovni i literarni natječaj bio je raspisan za učenike koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku ili izučavaju predmet *Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture*, a ovom prilikom proglašeni su oni najbolji, te su im uručene nagrade. Na natječaju su sudjele osnovne škole *Ivan Milutinović*, iz Subotice i Male Bosne, *Matija Gubec* iz Tavankuta, *Matko Vuković* iz Subotice, *Vladimir Nazor* iz Đurđina, *Ivo Lola Ribar* iz Plavne, *Moša Pijade* iz Berega, *22. oktobar* iz Monoštora i Hrvatska škola *Lucija* Portorož čak iz Slovenije.

Nagrađeni u kategoriji likovnih radova

Nagrađeni u kategoriji literalnih radova

U kategoriji likovnih radova u nižim razredima:

I. mjesto osvojila je **Mirela Poljaković** 4.

razred – OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna

II. mjesto osvojio je **Kristijan Pelhe** 4.

razred – OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna

III. mjesto pripalo je **Marijani Skenderović** 2. razred – OŠ *Matija Gubec*, Tavankut.

U istoj kategoriji, u višim razredima:

I. mjesto pripalo je **Sari Uršal** 6. razred – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

II. mjesto osvojila je **Valentina Ostrogonac** 8. razred – OŠ *Moša Pijade*, Bereg

III. mjesto podijelili su: **Andrija Mandić** 6. razred – OŠ *Matko Vuković* i **Matija Ivković Ivandekić** 6. razred – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica.

Kada su u pitanju literarni radovi, u nižim razredima:

I. mjesto osvojila je **Sara Salata** 4. razred – OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna

II. mjesto osvojio je **Goran Dekanj** 4. razred – OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna

III. mjesto osvojio je **Marko Mamić** 1. razred – Hrvatska škola *Lucija*, Portorož.

U istoj kategoriji, u višim razredima:

I. mjesto pripalo je **Dunji Vojnić Hajduk** 8. razred – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

II. mjesto je osvojila **Ana Skenderović** 8. razred – OŠ *Matija Gubec*, Tavankut

III. mjesto podijelili su **Vanja Dubajić** 7. razred – OŠ *Matija Gubec* Tavankut i **Terezija Sekereš** 6. razred – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica.

Nagrađeni su dobili novu knjigu *Ponad jablana sunce*, diplomu, slušalice ili USB memoriju i slatkiš, a dodijeljene su i brojne utješne nagrade.

Dio učenika koji su dobili utješne nagrade

Svi oni koji su nazočili ovoj akademiji mogli su vidjeti dokumentarni film o Jakovu Kopiloviću, u kojemu on osobno govori, a koji je za njegova života snimio **Rajko Ljubić**. Upravo ovaj veliki jubilej bio je povod za još jednu knjigu sabranih djela Jakova Kopilovića *Ponad jablana sunce* koju je priredila i predstavila **Katarina Čeliković**, a knjiga je tiskana u nakladi Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata. O pjesničkim motivima Kopilovića, na akademiji je govorila profesorica **Klara Dulić**. Ukoliko niste znali, veliki broj Jakovljevih pjesama su i uglazbljenje, a neke od njih su u sklopu programa izveli mališani dječjeg vrtića *Marija Petković* Sunčica, franjevački zbor sv. *Cecilija* i vokalna solistica **Martina Čeliković** u pratnji **Ervina Čelikovića**.

Donosimo najbolje likovne i literarne radove učenika nižih razreda.

Njive djetinjstva

Njive, prekrasne njive rađaju mirisne plodove. Volim što živim kraj njiva.

Jednog jutra drugarica i ja odlučile smo igrati se na njivi. Igrale smo se skrivanja i ja sam se tako dobro skrila da me nisu mogli naći. Vrijeme je prolazilo, bivalo je sve tiše i tiše. Nisu me mogli pronaći i kad sam iz njive izašla, vidjela sam kako nema nikoga. Odustali su. Njive su čudesne jer skrivaju mnoge tajne. Uvijek kad prolazim pokraj njive ja joj se divim. Njive ne smijemo zagađivati jer onda nećemo dobijati ukusna i mirisna peciva.

Jako me zanima je li njivi ponekad hladno i na što tada misli?

Znam da neki ljudi pričaju s njivom kao da je živa i kao da ih razumije. Zanima ih hoće li roditi i lijepe plodove davati? Nas njive hrane i zato ih moramo njegovati.

Meni njiva liči na veliku, šarenu i toplu prostirku. Mnogo volim njive i radujem se što rastem pokraj njih.

I. nagrada – **Sara Salata**,

OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna

Njive djetinjstva

Njive su šarena polja na koja se sade žitarice, a mogu i povrće i ruže. Njive su velika polja, koja kad se gledaju s uzvisine liče na kocke i pravokutnike. Njive se obrađuju strojevima poput: traktora, kombajna, pluga, parače, sijačice, kosilice, grablji, prikolice *đubretare*, a tu su i ciklon, prskalica, silažni kombajn. Nekada se zemlja obrađivala ručno, s konjima koji bi vukli plug. Plug je služio da se zemlja izore, motikom se okopavao vrt, kosilicom kosila trava, a onda se pojavio traktor koji i danas služi za vuču strojeva. Nekada su se zaprežnim kolima prevozile žitarice i to je išlo puno sporije nego danas. Fenjer je stara svjetiljka, a đeram je bunar, rupa u zemlji iz koje se vadila voda. Na kraju njive obično se gradio salaš. To je kuća okružena njivama. Kada sam bio mali i imao samo pet godina, pitao sam tatu smijem li se igrati na njivama? Bio sam sretan uvijek kad mi je to dopustio, jer su svi doživljaji na njivi bili zabavni. Jednom sam ugledao srne i poželio se s njima poigrati. One su igru prihvatile. Okružile su me i vjerojatno su se željele baš igrati, ali ja sam se toliko uplašio i izgledao prestravljen jer sam mislio da će me napasti. Jedva sam trkom stigao kući.

Bio je to jedan od onih doživljaja na njivi koji su mi obilježili dosadašnje djetinjstvo i vjerujem da ću ga dugo pamtit. Vjerujem da će na njivi i oko nje biti još zanimljivih događanja o kojima ću vam tek pričati, jer su njive nepregledne i kriju čudesne priče koje se odjednom ne mogu ispričati.

II. nagrada – **Goran Dekanj**,
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

I. nagrada
Mirela Poljaković, 4. razred –
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

II. nagrada
Kristijan Pelhe, 4. razred –
OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Njive djetinjstva

Mnogo osmjeha,
Igre, veselja,
To je za djecu najljepša želja!
Igračke mnoge, naše djetinjstvo krase,
A što u njivama djetinjstva raste – zna se.
Radost, veselje, razigranost i nestašluci
tu njivu krase kao najljepši pupoljci.

III nagrada – **Marko Mamić**
Hrvatska škola *Lucija*, Portorož

III. nagrada
Marijana Skenderović, 2. razred –
OŠ Matija Gubec, Tavankut

Prosinac je, uskoro će i blagdani, a s njima i zimski raspust.
Pa što nam još treba... osim snijega!

Ples pahuljica

Oblaci su mali
noćas procvjetali
i zbog ljute zime
jutros zaplakali.

Sitne su suze,
meke kao svila,
veselo plesale
i dobile krila.

I stvori se kolo
bijelih leptira,
lahor im dahom
u drveću svira.

U nježnu igru
sunce uplete
i prstima toplim
kolo rasplete.

Tin Kolumbić

KNJIGA baš za mene

JASMINKA TIHI-STEPANI:

Ljeto na jezeru Čiču

Sve više smo svjedoci brojnih odlazaka dragih nam ljudi u inozemstvo. U knjizi *Ljeto na jezeru Čiču* roditelji glavne četrnaestogodišnje junakinje Lucije i njenog mlađeg brata Janka ne žive s njima. Otac radi u Njemačkoj, a mama u Poreču dok o njima brine netipična i mladolika baka koja ih nastoji kontrolirati koliko može. Luciju muče i ljubavni problemi, kako već dolikuje svršenoj osmoškolki. Ljeto provodi na jezeru Čiču gdje upoznaje Jakova, ali i osjećaj iščekivanja i zaljubljenosti. Nažalost, jednog dana spletom nesretnih okolnosti i prstom sudbine jedan tragičan događaj promijenit će živote i planove svih članova obitelji.

Rorate mi dane osvitlale

Cilo došašće srce mi ugrijano – rorate mi dane osvitlale. Iako je tako zdravo zima i mrak, fenjer moram nosit, pa ruke i u rukavicama mrznu, srce je vruće – sad će Badnji dan i Božić! Istina, katkad malkice već i postit i molit dosadi, al – kako je lipo kad i dobro dilo napravim! Dok na Badnjak idem gravom čorbe, ribe pečene i sa sirom tista, u mislima se radujem i pečenki i duncu i torti na Božić! Isto tako se trsim činit dobro bližnjima i molit ode na zemlji, da prid Bogom jedared u Raju od Njeg dobro primim i svim Mu srcem zafalim!

rorata – zornica, rana misa u došašću;

došašće – advent, razdoblje od četiri tjedna (4 nedjelje i dani za njima) prije Božića;

osvitlat – osvjetlati, učiniti što svijetlim, olaštiti;

fenjer – svjetiljka, lampaš, feral;

malkice – malo;

postit – uzdržavati se od mesne hrane, obdržavati post;

molit – 1. obraćati se kome molbom; 2. izgovarati molitvu;

gra – grah;

tisto (nasuvo) sa sirom – kuhana tjestenina sa sirom;

dunc – ukuhano voće spremljeno za zimske dane;

trsit se – zalagati se, brinuti se;

zafalit – zahvalit.

Piše: Ivana Matić

Čestit ili sretan Božić?

Kao što znamo, danas se upotrebljavaju dva načina čestitanja, i čestit i sretan Božić. Oba su dopuštena, a s vremenom će prevladati onaj koji govornici odaberu. Pridjev sretan svi razumijemo. Nesigurni smo oko pridjeva čestit. Pridjev čestit nastao je prema imenici čest, koja je značila »dio, komad«. Otud nam i riječ čestica. Značio je i »dio dobra koji nekome pripada«, odatle se značenje pomaknulo do imenice sreća.

Danas on znači: častan, pošten, valjan, neporočan, ugledan (za ljude), ali i prikladan i dostojan. Nekoć je značio i sretan, no danas to više ne znači. Upravo zato pridjev čestit nećemo upotrebljavati za čestitanje rođendana, Nove godine, Dana državnosti pa čak ni Uskrsa. Izraz »Čestit Božić« dio je tradicije i funkcionira kao fraza. Važno je znati da izraz »čestit Božić« nije »hrvatskiji« od izraza »sretan Božić«. Pri odabiranju pridjeva za čestitanje, potpuno ste slobodni. Možete biti kreativni i sastaviti svoju čestitku uz pridjeve blagoslovljen, radostan, veseo, miran i slično.

Želim vam ugodne božićne i novogodišnje blagdane!

Upoznajmo vršnjake...

Zovem se **Mirela Poljaković**

Učenica sam 4. e razreda OŠ *Ivan Milutinović* u Maloj Bosni.

Obitelj: tata Josip (41), sestra Ivona (8)

Ili-ili

serija / **knjiga**
trenirka / traperice
dan / noć
automobil / **bicikl**
jabuka / kivi
crvena / **plava**
čokolada / **smoki**
tamburaši / **zabavnjaci**
sport / folklor
TV / **kompjutor**
ljetovanje / zimovanje
meso / **povrće**
matematika / hrvatski
more / planina
tenisice / cipele
pas / mačka
košarka / **nogomet**
zima / **ljetovanje**
mobitel / tablet
brat / sestra
pjevanje / **plesanje**
pjesme / priče

Volim: rolati se, crtati, pjevati

Ne volim: ruganje

Preporučam:

knjiga: Heidi
pjevač: Markus & Martinus
pjesma: Valiente
film: Violetta
kompjutorska igrica: Minecraft original

Poruka:

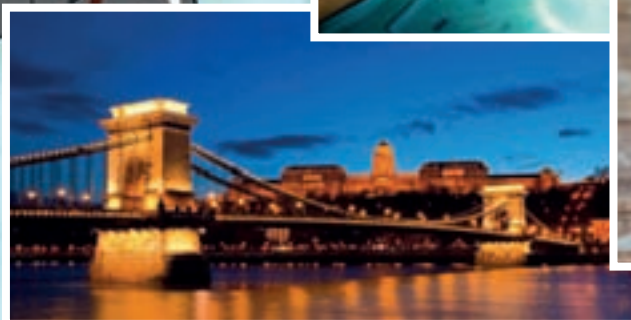
Budite poslušni i radite ono što volite!

PUTUJEMO,
PUTUJEMO...
KAMO?

Bok svima. Kako ste? Očekujete li Božić? Bili ste dobri? Ako jeste, vodim vas u jednu prekrasnu zemlju, ne tako daleku. Ovoga mjeseca s vama želim posjetiti zemlju koja je poznata po sljedećim nevjerovatnim, a malo znanim detaljima. Krenimo...

1. Na teritoriju ove države na skoro 600 km² nalazi se najveće jezero u centralnoj Europi, omiljeno ljetovalište za cijelu obitelj, jer ima zabave za sve! Ono je, zapravo, tako veliko da se često naziva morem i zove se Balaton (Blatno jezero, a Rimljani su ga zvali Plitko jezero - lat. Lacus Pelso – negdje svega 2-3m duboko). Obližnje toplice sa svojim bogatim i termalnim vodama poznate su po liječenju reumatskih bolova i tegoba.

KUPAT ĆEMO SE U...

2. Glavni grad ove države zovu »Mali Pariz Srednje Europe«. Budimpešta je poznata ne samo po spomenicima koji odražavaju njihovu tisuću godina staru kulturu, već i po povijesnom naslijeđu drugih naroda koji su tu živjeli. Ostaci iz vremena Rimskog carstva, kao i iz kasnijeg razdoblja kada su vladali Turci se i danas mogu vidjeti u gradu! Nakon Otomanskog carstva unija s Austrijom ima poseban utjecaj na oblik i stil grada, koji se sastoji od dva dijela, Budima i Pešte, koji se protežu duž obale Dunava. Osim toga, ispod površine ovog grada nalazi se čitav i podvodni svijet, koji prosto žudi za pustolovina željnih ronilačkih istraživanja u više od 80 geotermalnih izvora.

OVA PREKRASNA PRIJESTOLNICA JE U...

3. Moramo vidjeti kako su u Pečuhu uspjeli sačuvati kulturnu baštinu svih naroda koji su živjeli na području grada, od rimskog doba do danas i to na površini od samo 1 km². Povijesno središte grada ima najbogatiji

ju zbirku iz razdoblja Rimskog carstva od svih zemalja centralne Europe i zbog toga je dodan na UNESCO listu svjetske baštine 2000. godine –

OVAJ VREMEPLOV JE U...

4. Mnoge današnje slagalice i zagonetke inspirirane su jednom kockom raznobojnih strana koja i danas stvara velike glavobolje onima koji ju hoće riješiti za kratko vrijeme, a osmislio ju je **Ernő Rubik**, državljanin ove zemlje. Ova zemlja ima još izumitelja (kriptonska električna žarulja, kemijska olovka...) i 13 DOBITNIKA Nobelove nagrade!

GDJE JE NASTALA GLASOVITA RUBIKOVA KOCKA?

5. Iako je omiljeni sport vaterpolo, šah se igra svuda u zemlji, čak i na plutajućim tablama u termalnim bazenima! **Judit Polgár** je stekla titulu velemajistora sa svega 15 godina.

ZAIGRAJMO ŠAH U...

6. Vino se proizvodi još od 5. stoljeća u ovoj zemlji. Kralj ju je proglasio vinskom regijom 120 godina prije nego je to postala francuska pokrajina Bordeaux. Za nas koji ne pijemo, ima odlični gulaš i savršene slastice po kojoj je ova zemlja također poznata.

FINO VINO I DOBRA HRANA – MI SMO U...

Putovali smo u Mađarsku! »Boldog karácsonyt és kellemes új évet kívánunk!« Želimo vam sretan Božić i Novu godinu!

Do sljedećeg susreta, drugari, a do tad, sve najbolje!!!

Vaša AnaMarija

ZAPJEVAJMO BOŽIĆU!

Draga djeco, sigurno se svi jako veselimo blizini božićnih blagdana! Lijepo je govoriti o Božiću, ali je još ljepše pjevati Božiću! Pred vama je četrnaest naših poznatih, prekrasnih božićnih pjesama. Početak svake pjesme je rastavljen na dva dijela. Povežite parove i upišite ih u križaljku na određeno mjesto, pa ćete u označenim poljima dobiti ime sveca čiji je spomendan posljednjega dana kalendarske godine – 31. prosinca.

U traženju naziva pjesama će vam pomoći brojevi uz sličice.

5. MALI BOŽIĆU

7. NARODI

13. MAJKO BOŽJA

1. O BETLEME

2. DANAS SE ČUJE

3. RODIO SE

4. TIHA NOĆ

5. SPAVAJ

6. KYRIE

7. RADUJTE SE

8. DJETEŠĆE NAM SE

9. O, PASTIRI

10. HAJTE BRAĆO

11. SVIM NA ZEMLJI

12. U TO VRIJEME

13. VESELI SE

14. NARODI NAM SE

2. DOGAĐAJ NOVI

1. GRADE SLAVNI

14. KRALJ NEBESKI

3. BOG I ČOVJEK

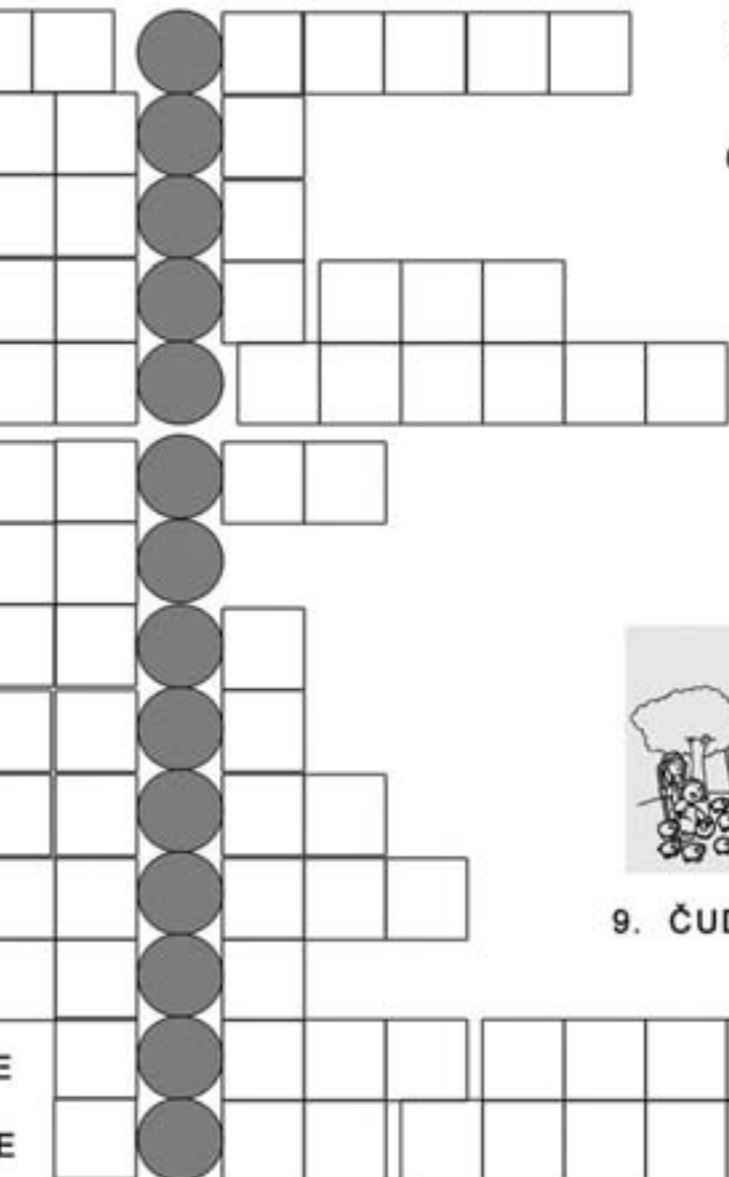
4. SVETA NOĆ

6. ELEISON

10. DA IDEMO

8. RODILO

11. MIR VESELJE

9. ČUDO NOVO

12. GODIŠTA

Siječanj

P	U	S	Č	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Veljača

P	U	S	Č	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

Svibanj

P	U	S	Č	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Lipanj

P	U	S	Č	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

HRC

20

HRVATSKA

RIJ

Rujan

P	U	S	Č	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Listopad

P	U	S	Č	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Ožujak

P	U	S	Č	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Proljeće

Travanj

P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Uskrs

CKO

19.

JEČ

Srpanj

P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Kolovoz

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Studeneni

P	U	S	Č	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

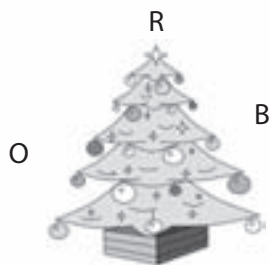
Prosinac

P	U	S	Č	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	Božić			Zima	

Hrckevi zadaci

POREDAJ SLOVA TAKO DA DOBIJEŠ TOČNO NAPISANE RIJEČI

— — — —

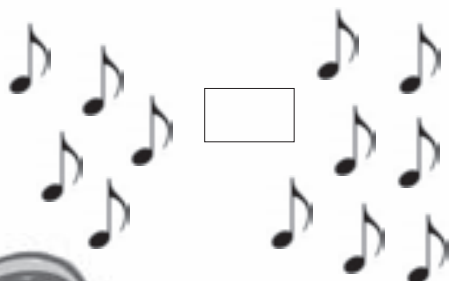
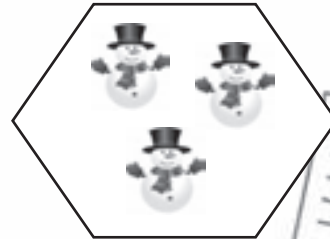
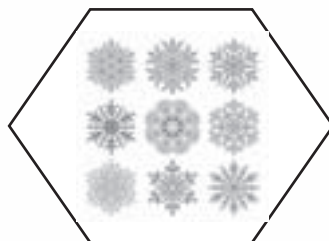
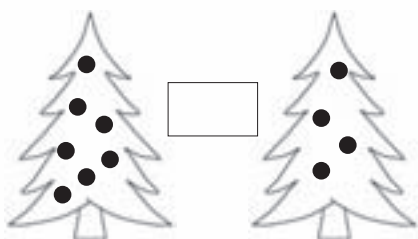

— — — — —

— — — — —

USPOREDI CRTEŽE, TE STAVI ODGOVARAJUĆI ZNAK > < ILI =

KVIZ

1. Vrijeme prije Božića je:

- a) Duhovi
- b) Došašće
- c) Korizma

2. Tko se prvi došao pokloniti Isusu:

- a) Kraljevi
- b) Putnici
- c) Pastiri

3. Koga je Marija jahala putujući u Betlehem:

- a) Magarca
- b) Konja
- c) Devu

4. Tko slavi imendan na drugi dan Božića:

- a) Ivan
- b) Toma
- c) Stjepan

5. Gdje se Isus rodio:

- a) U pastirskoj kući
- b) U motelu
- c) U štali

Rješenja: 1.b, 2.c, 3.a, 4.c, 5.c

Monoštorci u Zagrebu

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja

**Jakov Kopilović je rođen
prije točno 100 godina.**

Nagrađeni detekтиви:

Veljko Rajačić – OŠ 22. oktobar, Monoštor
Antun Bereš – OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna
Ana Perčić – OŠ Matko Vuković, Subotica
Iva Zlatar – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta
Dunja Mijić – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta
Darijana Šefer – OŠ Matija Gubec, Tavankut
Karlo Kujundžić – OŠ Matko Vuković, Subotica
Lea Rica – OŠ Moša Pijade, Bereg
Marija Kujundžić – OŠ Ivan Milutinović, Subotica
David Cvijanov – OŠ Matko Vuković, Subotica

Nagradno pitanje:

**Prije koliko godina je izašao
prvi broj Hrčka?**

U Hrvatskoj matici iseljenika u Zagrebu u utorak, 4. prosinca, otvorena je multimedijaska izložba likovnih, fotografskih, video i literarnih radova djece i mladih iz hrvatskih zajednica u svijetu i iz Hrvatske, koje su sudjelovale na natječaju *Igračka u srcu*. Među više od dvije stotine djece, koliko ih je sudjelovalo na natječaju, bili su i učenici iz Vojvodine, Australije, BiH, Crne Gore, Italije, SAD-a, Srbije, Švedske i Njemačke.

Na otvorenju izložbe bila su djeca iz Monoštora, kao i djeca iz raznih mjesta iz Hrvatske, te su skupa sudjelovali u radionicama *Hrvatske autentične igracke* i *Drvu u čast*.

Monoštorci su se pokazali u najboljem svjetlu, te svojim nastupom otvorili program. Na put u Zagreb išli su učenici OŠ 22. oktobar, koje je vodila učiteljica **Elena Brdar** i folklorashi KUDH-a Bodrog, koje su vodile **Sonja Periškić** i **Anita Đipanov-Marijanović**. Folklorashi su se predstavili svojim autentičkim plesovima i igrama svoga kraja, a ujedno su skupa s učenicima sudjelovali u radionicama koje su pripremljene za djecu.

Da podsjetimo, učenici iz Monoštora su za ovaj natječaj pravili lutku – *bebu* i osvojili II. mjesto u likovnoj kategoriji, dok su i folklorashi osvojili II. mjesto u multimedijaskoj kategoriji.

Ž. V.

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

NEZGODA PRED

 JAKOV I ODLUČILI SU POMOĆI
U UREĐIVANJU ZA BADNJE VEČE.
MAMA I TATA OTIŠLI SU U KUPOVINU
 A BRAT I SESTRA OSTALI SU SAMI.
PODIJELILI SU POSLOVE, JE DONIO A
 KUTIJU S   . NOSEĆI VELIKU
ANA JE ZAPELA I PALA. UDARILA JE I
RAZBILLO SE 5 I ŠTALICA ZA SE
SLOMILA. - MAMA I TATA USKORO STIŽU!!!
- NE BRINI, BOLI LI TE KOLENO?
- MA NIJE TO NIŠTA, DAJ MI SAMO .
KAD SU ZAJEPILA RANU, DJECA SU PRI-
NULA NA POSAO! JE POPRAVIO ZA
, A JE IZRADILA NOVE UKRASE ZA
  . KADA SU SE TATA I MAMA
VRATILI; UGLEDALE SU I BILI JAKO .

HVALJEN ISUS GAZDARICE...

DRAGA DJECO, NE ZABORAVITE U NEDJELJU NA MATERICE, ČIM SE PROBUDITE POLETJETI DO MAME I DOOOO-BRO JE IZLJUBITI. ČESTITATI JOJ MATERICE. I OSIM ČESTITKE, POTRUDITE SE POMOĆI U KUĆNIM POSLOVIMA, A MOŽETE JOJ NAPRAVITI I NEKU ČESTITKU I NA TAJ NAČIN JOJ POKAZATI KOLIKO JU VOLITE.

ČESTITKA ZA MATERICE

FALJEN ISUS, GAZDARICE!
ČESTITAM VAM MATERICE.
JA SAM DOŠO PRIKO MORA
DA MI DATE MALO ORA.
SNAŠLA ME JE STRAŠNA MUKA,
DA MI DATE I JABUKA.
IŠO SAM I PRIKO KAPIJE,
MOLIM JEDNU ČAŠU RAKIJE.
VIDIO SAM I OVACA,
DA MI DATE I NOVACA.
NAPOLJU JE ZDRAVO ZIMA
MOLIM JEDNU ČAŠU VINA.

Kako izraditi čestiku za božić

POTREBNO:

1. KARTON TAMNO PLAVE BOJE
2. PAPIR BOJE KOŽE I BIJELI
3. MALO VUNICE, RAFIJE, KONCA ZA KOSU
4. ZVJEZDICE, PAHULJE (MOŽETE IZREZATI S BUŠKALICAMA ZA PAPIR)
5. LJEPILO, ŠKARE
6. FLOMASTERI

POSTUPAK:

1. PRESAVITI KARTON NA POLA
2. IZREZATI GLAVU U OBLIKU KRUGA
3. NAPRAVITI KRILA
4. NAPRAVITI HARMONIKU OD PAPIRA ILI IZREZATI OBLIK HALJINE
5. NACRTATI OČI, USTA, NOS
6. IZRADITI FRIZURU OD KONCA, VUNICE ILI RAFIJE
7. POŽELJETI NEKOME ČESTIT BOŽIĆ I NOVU GODINU.

TKO JE TEEN, A TKO NIJE???

Danas je u školi bilo JAKO loše! Dobila sam keca – k'o zeca. Ipak sam sretna, jer nakon škole idem k tetki! Ona je NAJBOLJA tetka na cijelom svijetu! Zna pričati viceve od kojih mi se plače (od smijeha). Nažalost, njena kćerka, moja sestrična, je puno starija od mene. Ona na sve gleda očima studenta... Kada kupimo čokoladu, kaže da će se udebljati... I tako neki primjeri – sviđa joj se samo glazba. Ona često, kada joj je dosadno, smišlja pjesme, a ja? Ja jedva znam prepoznati C-dur ljestvicu... Želim biti kao ona! Kad bolje razmislim, ne čekam baš biti teen... Prije mi je zvučalo

cool, ali nekako sada, kad gledam Hanu (moju sestričnu), nije mi baš pretjerano cool... »Hej, Hana! Znaš li što znači biti teen? Nekako mi baš nije jasno... Jesam li JA teen?«, pitala sam ju, malo nesigurno. »Paaaaa... ne. Teenovi su momci i djevojke, koji su stariji od 12, a mlađi od 20, a ti si još bebica od 8 godina.. HAHAAHAHAHA...«, dobacila mi je (kao da me ismijeva, što i radi...) hladno, gledajući u mobilni. »KAKO MOLIM?! Meni je 10 godina i u ostalom, odakle ti to!? Kako ti to znaš?«, pitala sam i dobila ovakav odgovor: »ZAŠTO SI TAKO RADOZNALA? OSTAVI ME VEĆ NA MIRU!«. Nikada od nje nisam dobila TAKO grub odgovor. Oči su mi se napunile suzama. Glupe suze, što sam tako osjetljiva! Hana me je čudno pogledala dok sam pokušala sakriti oči. Kao da se nečeg sjetila, zagrlila me je. Tada se ispričala i poučila me svemu o teenovima! Sada ja moje friend-teenove poučavam tome!

RENATA

VOLIM VOJVODINU

Raspust je pred nama i prekrasni blagdani. Bit će tu i dosta slobodnog vremena, pa vam predlažem da provjerite svoje znanje pitanjima o našoj lijepoj Vojvodini.

1. Gdje se nalazi poznato banatsko izletište Djevojački bunar?

- a) u prirodnom rezervatu Deliblatska pješčara
- b) na Petrovaradinu
- c) u Bečeju
- d) kod Zrenjanina

Vojvođansko izletište *Djevojački bunar* poznato je po netaknutoj prirodi, slasnom voću, slatkom medu, djevojkama i vinu. Prema legendi tko se umije vodom iz bunara i u tom momentu zamisli lik voljene osobe, za istu će se i udati.

3. Koji grad u Vojvodini se jedno vrijeme zvao Maria Theresiopolis?

- a) Srijemska Mitrovica
- b) Subotica
- c) Sombor
- d) Novi Sad

Ovaj najsjeverniji grad u Vojvodini je za odanu službu graničara habsburškom dvoru Marija Terezija 1779. godine proglasila slobodnim kraljevskim gradom čime je dobio veću autonomiju ali i novo ime.

2. Koliko glasova imaju vojvođanske gajde?

- a) jedan
- b) dva
- c) tri
- d) četiri

Gajde su nekada bile uobičajeni instrument u Europi, a danas im prijeti nestajanje. Uz ovaj tradicijski instrument se nekada slavilo, odlazilo u rat pa i pokapalo. Mješina se izrađuje od kože jareta.

4. Koje rijeke dijele Vojvodinu na Bačku, Banat i Srijem?

- a) Dunav, Tamiš i Tisa
- b) Dunav, Sava i Tisa
- c) Sava, Tamiš i Tisa
- d) Tisa, Begej i Dunav

Tri velike rijeke Vojvodine sa svojim pritokama i kanalima čine čitavu rječnu mrežu. Sve rijeke imaju maji pad, spor i krivudav tok, veliku akumulativnu moć i sklonost ka stvaranju okuka i mrtvaja.

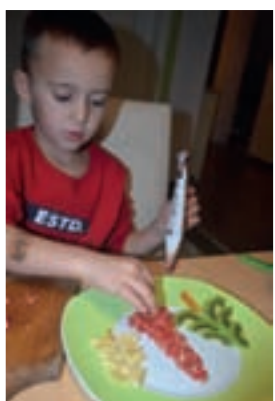
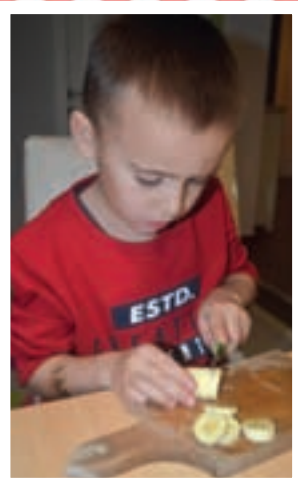
Matijino božićno drvce

Priprema:

1. Očistiti kivi, narezati ga na kolutiće i prerezati na pola. Isto učiniti i s bananom. Dio banane ostaviti u kolutićima. Očistiti i nar.
2. Na tanjuru od polutki kivija posložiti bor. Od komadića slanah štapića napraviti deblo bora. Isto učiniti i s bananom. Treći bor napraviti od bobica nara.
3. Oblake napraviti od kolutića banane, a zemlju načiniti od oraha.

Dobar tek!

Matijino božićno drvce je za Vas pripremio **Matija Rudić**. Matija je predškolac u vrtiću *Bambi* u Maloj Bosni. Voli autiće i igrati se s braćom u Tavankutu kao i na salašu kod majke i dide.

Vrijeme pripreve:
8 minuta

Potrebni sastojci:

kivi

nar

banana

slani štapići

orasi

Jeste li ZNALI?

Zanimljivosti o Božiću...

1. Na svijetu postoji šest gradova i sela koji se zovu Betlehem. Riječ Betlehem znači »kuća kruha«.

2. Prve jaslce napravio je sv. **Franjo Asiški** u pećini u talijanskom gradiću Greccio. Bile su to »žive jaslce«, jer je Franjo stavio jedno novorođenče između vola i magarca.

3. Na mjestu špilje Isusova rođenja u 4. je stoljeću izgrađena bazilika. Mjesto gdje su bile jaslce u koje je Marija položila Isusa označava velika srebrna zvijezda s natpisom na latinskom jeziku »Ovdje je Djevica Marija rodila Isusa Krista«.

4. Grof **Nikola Monte Mellini** napisao je godine 1709. nekoliko stihova i rečenica s lijepim željama za Božić, te poslao svojim prijateljima i rodbini. Stoga se smatra izumiteljem božićnih čestitki. Iako je zamisao bila lijepo prihvaćena, slanje čestitki za Božić proširilo se tek u 19. stoljeću kada su dvije tiskare u Milanu počele prodavati razglednice s prigodnim crtežima.

5. Češkom kralju **Václavu** može se zahvaliti lijep običaj pečenja raznih kolača i darivanja siromašnima i nemoćnima. Priča kaže kako je Václav s prozora svoje kraljevske palače vidio promrzla siromaha koji je na ulici tražio nešto za ogrjev. Napunio je košaru hranom i odnio mu. Također je priredio božićnu gozbu za svoje najsiromašnije podanike. Bilo je to u 10. stoljeću.

6. Pjesmu *Tiha noć*, izvorno *Stille Nacht*, napisao je župnik austrijskog gradića Oberndorfa **Joseph Mohr**, a uglazbio učitelj **Franz Gruber** 1818. godine.

7. U austrijsko selo Christkindl stižu tisuće pisama naslovljenih na malog Isusa. Od 1950. godine tamošnja pošta odgovara svima koji pišu, a poštanski žig se mijenja svake godine. Adresa: Dijete Isus – Christkindl, Postamt, A-4411 Christkindl, Austrija.

8. Prema jednom dokumentu iz sredine 17. stoljeća prvim drvcom s upaljenim svijećama smatra se jela u dvorcu Heidelbergu na čijim su granama 1650. godine na vjenčanju francuskog vojvode, koje je bilo na Božić, prvi put zasjale prave voštanice dočaravajući tako svjetlost koju svijetu Isus donosi svojim rođenjem.

KINOMANIJA

Asteriks: Tajna čarobnog napitka

Na filmska se platna vraćaju Asterix i Obelix, dva najveća strip junaka i galska heroja, koji donose prepoznatljiv humor u kojem će uživati i klinci i odrasli.

Tajna čarobnog napitka je nova filmska adaptacija o pustolovinama nepobjedivih junaka koji pred ve-

liko platno dovode cijelu porodicu. U ovoj priči Ču-domix odlučuje kako je vrijeme osigurati budućnost sela pa zajedno s Asterixom i Obelixom kreće u potragu za mladim druidom kojem može prenijeti tajnu o čarobnom napitku koji osigurava trajnu zaštitu.

Orašar i četiri kraljevstva

Jedino što Klara želi je ključ, jedinstveni ključ koji može otvoriti kutiju koja sadrži dragocjeni dar. Zlatna nit, koja joj je pokazana na godišnjoj zabavi njenog kuma, Droselmeiera, odvest će je u nepoznat i misteriozni paralelni svijet. U tom svijetu Klara upoznaje

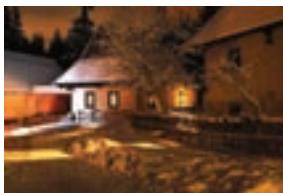
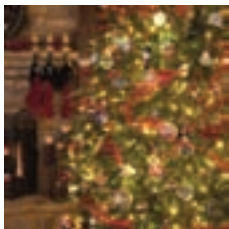
vojnika po imenu Filip, bandu miševa i regenta koji vladaju u tri kraljevstva: Zemlji pahuljica, Zemlji cvijeća i Zemlji slatkiša. Klara i Filip morat će osloboditi četvrto kraljevstvo, koje terorizira Majka Ginger, vratiti Klarin ključ i uspostaviti harmoniju.

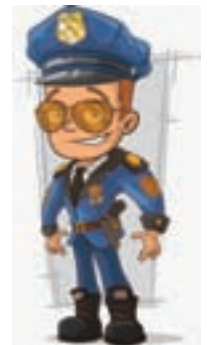
U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: POLICAJAC, TRGOVAC, ALAT, NJUH, SLUŽBENICA, URED, LIJEČNIK, PASTIR, KUHAR, KONOBAR, IGRA, MLINAR, ZUBI, PEKAR, GLUMAC, VODIČ.

Preostala slova dat će konačno rješenje – drvce koje ukrašava domove za vrijeme blagdana.

Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerk.

D	B	K	K	R	A	K	E	P	A
E	O	O	I	I	Ž	I	R	C	C
R	C	N	N	G	Ć	N	A	I	I
U	A	O	Č	R	C	J	H		N
R	M	B	E	A	A	B	U	R	E
I	U	A	J	C	V	Č	K	A	B
T	L	R	I	I	O	I	T	N	Ž
S	G	L	L	B	G	D	A	I	U
A	O	O	R	U	R	O	L	L	L
P	H	U	Nj	Z	T	V	A	M	S

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

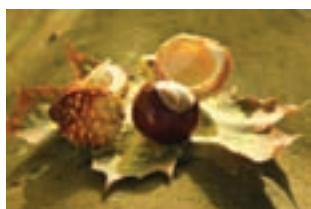
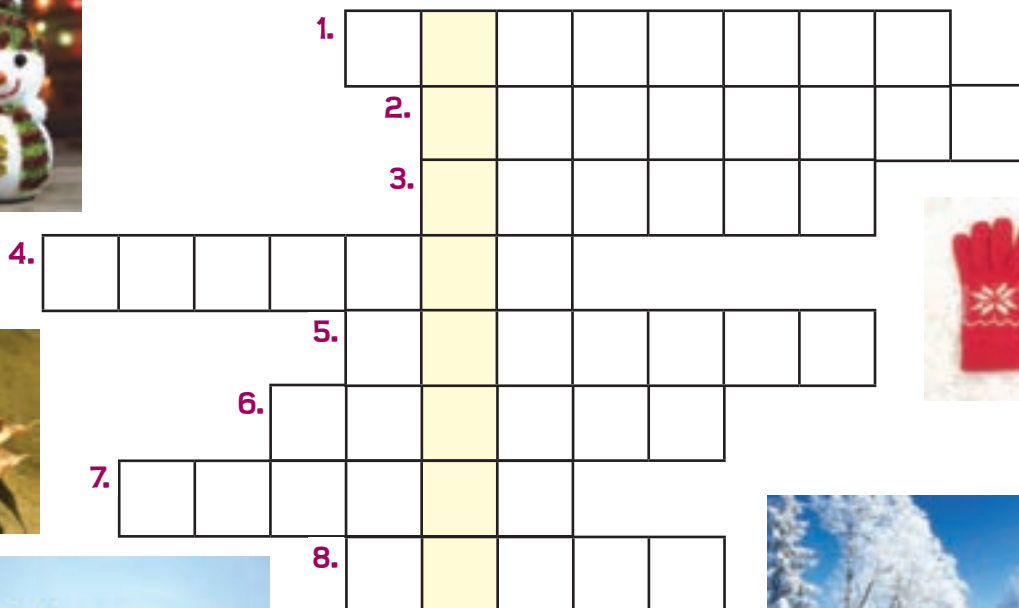

Riješi križaljku;

1. Posljednji mjesec u godini, 2. Drugi naziv za odoru. Nose ih vojnici, vatrogasci, policajci..., 3. Naziv za listopadno drvo i njegov plod u zelenoj bodljikavoj ovojnici, 4. Drugi naziv za vjerski praznik. To je dan za obilježavanje nekog događaja, 5. Životinja koja se hrani i biljnom i životinjskom hranom, 6. Oborina koja zimi pada iz oblaka u obliku pahulja, 7. Ptice koje se u jesen sele u toplije krajeve u potrazi za hranom. 8. Dio dana. Vrijeme od zalaska Sunca do početka noći.

U označenim poljima dobit ćeš dio zimske odjeće koji štiti ruke od hladnoće.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

Radost Božića

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvicki

Ovo za vašange ti je bila prava ideja, svi su oduševljeni.
Sad pravo kod gospon Gnjavaća.

A on je sigurno unio slamu u
sobu.

Hajde začelje, požuri. Pojest će
vas babaroga.

Pazi tko se javlja...

Nešto kasnije kod gospon Gnjavaća...

Pa i ja vama čestitam Badnju večer,
djeco. I hvala što ste me se sjetili.

Ja evo odmoram i nešto
prelistavam novog *Hrcka*.

Kakav kralj –
slamu unese
samo zbog nas...

E, a jeste li znali da *Hrcko* izlazi već pet-
naest godina? Moji ga unuci obožavaju...

Malo je čudak, ali
je doista dobar
čovjek...

